

Absolwenci **2023**

Doświadczenie pracy przed dyplomem a sytuacja zawodowa po dyplomie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Historia, studia stacjonarne pierwszego stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki

Raport dotyczy 73 absolwentów, którzy uzyskali dyplom w 2023 r.

W niniejszym raporcie prezentujemy wybrane wskaźniki opisujące ekonomiczne losy absolwentów **w zależności od posiadania przez nich wcześniejszego doświadczenia na rynku pracy**. Porównujemy wyniki osiągane przez trzy grupy absolwentów: osoby mające doświadczenie na rynku pracy jeszcze przed rozpoczęciem studiów, osoby zdobywające pierwsze takie doświadczenia w czasie studiów oraz osoby, które przed uzyskaniem dyplomu nie miały doświadczenia pracy. Do doświadczenia na rynku pracy zaliczamy zatrudnienie na umowę o pracę oraz samozatrudnienie, nie wliczamy natomiast zatrudnienia nieetatowego. W celu uzyskania dokładniejszego obrazu sytuacji absolwentów w innych aspektach niż opisany w tym raporcie należy zapoznać się z odpowiednim raportem tematycznym dostępnym na stronie ela.nauka.gov.pl. Raporty tematyczne zawierają szerszy zestaw wskaźników, w tym w szczególności prezentujących dynamikę opisywanych zjawisk, a także informacje o właściwych interpretacjach wartości wskaźników.

Liczba absolwentów, którzy uzyskali dyplom w 2023 r., którzy...

- w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS: 40,
- w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS: 33.

Absolwenci, którzy w okresie objętym badaniem ...

1. Informacje o wcześniejszym doświadczeniu absolwentów na rynku pracy

Osoby, które miały pierwsze doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia ...	Liczba absolwentów
...przed rozpoczęciem studiów	18
...w trakcie studiów	7
...po uzyskaniu dyplomu lub wcale	48

Dla zapewnienia porównywalności wyników w dalszej części raportu wykorzystujemy wskaźniki względne: Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) oraz Względny Wskaźnik Zarobków (WWZ) absolwentów. Wskaźniki te pozwalają odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia i wynagrodzenia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których absolwenci mieszkali w okresie objętym badaniem. Względny Wskaźnik Bezrobocia to średnia wartość ilorazu ryzyka bezrobocia wśród absolwentów do stopy rejestrowanego bezrobocia w ich powiatach zamieszkania¹, zaś Względny Wskaźnik Zarobków to średnia wartość ilorazu średniego miesięcznego wynagrodzenia absolwenta do średniego miesięcznego wynagrodzenia w jego powiecie zamieszkania.

Interpretacja obu wskaźników jest bardzo prosta:

- Wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Zatem można powiedzieć, że *niższe* wartości WWB świadczą o lepszej pozycji na rynku pracy.
- Wartości WWZ powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiali w okresie badania powyżej średniej wynagrodzeń w ich powiatach zamieszkania. Zatem można powiedzieć, że *wyższe* wartości WWZ świadczą o lepszej pozycji na rynku pracy.

2. Wcześniejsze doświadczenie pracy a sytuacja zawodowa

Poniższe analizy mają na celu pokazać, jak wcześniejsze doświadczenia zawodowe absolwentów wiążą się z ich sytuacją na rynku pracy. Za ważne wskaźniki charakteryzujące sytuację absolwentów na rynku pracy przyjęliśmy: czas poszukiwania pierwszej pracy, procent osób samozatrudnionych, ryzyko bezrobocia oraz średnie miesięczne wynagrodzenie. O sukcesie na rynku pracy świadczą małe wartości czasu poszukiwania pierwszej pracy i ryzyka bezrobocia oraz duże wartości wynagrodzenia.

Należy pamiętać, że w pierwszym okresie po uzyskaniu dyplomu absolwenci często dopiero rozpoczy-

¹ Wskaźniki względne wykorzystywane w niniejszym raporcie uwzględniają zmiany powiatów zamieszkania absolwenta w okresie objętym analizą.

nają swoją aktywność na rynku pracy. Może się to przekładać na niekorzystne wartości wskaźników charakteryzujących ich sytuację zawodową. W konsekwencji wystąpienie takich wartości wskaźników niekoniecznie musi oznaczać porażkę absolwentów objętych badaniem na rynku pracy.

W poniższej tabeli przedstawiamy wartości średnie wskaźników wśród absolwentów w zależności od ich doświadczenia pracy etatowej i samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu.

Średnie wartości wskaźników	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów, ale uzyskały je w trakcie studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
Czas poszukiwania pierwszej pracy	-	-	7.29	4.16
Czas poszukiwania pierwszej pracy na umowę o pracę	-	-	11	6.36
Procent osób samozatrudnionych	5.6 %	0 %	2.1 %	2.7 %
Ryzyko bezrobocia	3.6 %	0 %	2.2 %	2.3 %
Względny Wskaźnik Bezrobocia	0.53	0	0.34	0.36
Średnie miesięczne wynagrodzenie (brutto)	- zł	- zł	3002.47 zł	3482.45 zł
Względny Wskaźnik Zarobków	-	-	0.39	0.44
Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę (brutto)	- zł	- zł	3192.99 zł	3619.86 zł

3. Międzyokresowa dynamika zarobków i zatrudnienia

W poniższej tabeli przedstawiamy średnie zarobki osiągnięte przez absolwentów: przed rozpoczęciem studiów, w okresie studiów i po uzyskaniu dyplomu. Pozwala to na porównanie ich sytuacji zawodowej w tych okresach. Wyniki są przedstawione osobno dla grup różniących się wcześniejszym doświadczeniem pracy etatowej lub samozatrudnienia. Wskaźniki w okresach, w których dana grupa nie miała jeszcze doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia, są dla tej grupy pomijane.

Średnie zarobki...	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów, ale uzyskały je w trakcie studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu
... w pierwszym roku przed rozpoczęciem studiów	2191.78 zł	-	-
... w okresie studiów	2017.96 zł	1087 zł	-
... w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	3620.37 zł	- zł	3356.42 zł

W poniższej tabeli przedstawiamy analogiczne zestawienie dla Względnego Wskaźnika Zarobków. Wskaźnik ten bierze poprawkę na zmianę poziomu płac między badanymi okresami.

Względny Wskaźnik Zarobków...	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów, ale uzyskały je w trakcie studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu
... w pierwszym roku przed rozpoczęciem studiów	0.4	-	-
... w okresie studiów	0.29	0.2	-
... w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	0.47	-	0.45

W poniższej tabeli przedstawiamy analogiczne zestawienie dla procentu miesięcy przepracowanych na umowę o pracę. Informacje te pozwalają dostrzec zmiany intensywności pracy w kolejnych okresach.

Procent miesięcy przepracowanych na umowę o pracę...	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed rozpoczęciem studiów, ale uzyskały je w trakcie studiów	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu
... w pierwszym roku przed rozpoczęciem studiów	51.85 %	-	-
... w okresie studiów	24.59 %	13.04 %	-
... w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	30.56 %	10.71 %	2.3 %

4. Skrót informacji o raporcie

W niniejszym raporcie jedynym źródłem informacji o sytuacji absolwentów na rynku pracy są rejestry Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wśród absolwentów może jednak istnieć grupa osób, które nie figurują w tych rejestrach. Na konta ZUS tych osób nie wpłynęła dotąd ani jedna składka z jakiegokolwiek tytułu, jednak niekoniecznie musi oznaczać to brak zatrudnienia. W zbiorach ZUS nie są rejestrowane umowy o dzieło oraz umowy zlecenia podpisywane ze studentami (z wyjątkiem umów o dzieło i umów zleceń zawieranych z pracodawcą zatrudniającym daną osobę na umowę o pracę), umowy podpisywane za granicą oraz praca bez formalnej umowy. Osoby ubezpieczone w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) również mogą być nieobecne w rejestrach ZUS. Rozróżnienie tych przypadków na podstawie dostępnych danych jest niemożliwe. Przy interpretacji poniższych wyników należy brać pod uwagę, jak duża część absolwentów figuruje w rejestrach ZUS.

Niniejszy raport dotyczy ekonomicznych aspektów sytuacji absolwentów uczelni. Ekonomiczny wymiar aktywności ludzkiej jest ważną, ale nie jedyną kwestią, którą należy uwzględnić przy analizie znaczenia kształcenia dla życia osób kształconych. Nie powinien być zatem jedynym kryterium oceny jakości kształcenia.

Przy analizie prezentowanych poniżej wyników należy pamiętać o specyfice pracy absolwentów poszczególnych kierunków oraz regionu, w którym podejmują pracę. Te same wartości wskaźników w zależności od lokalnego kontekstu mogą być zinterpretowane jako duże bądź małe.

W trosce o ochronę danych osobowych badanych przy generowaniu raportów automatycznych przyjęto dwie zasady ograniczające prezentację wyników dla zbyt małych zbiorowości. Po pierwsze, raporty dla zbiorowości liczących mniej niż 10 osób nie są generowane. Po drugie, dla podzbiorowości liczących mniej niż 3 osoby nie są prezentowane wyniki. Dla zbiorowości mniejszych niż 3-osobowych wartości wskaźników są zastępowane myślnikami. Wykresy zaś są generowane tylko wtedy, gdy wszystkie opisywane przez nie zbiorowości liczą co najmniej 3 osoby.